3 2025ལོའི་ཟླ་1ཚེས་20 གལ་ཆེའི་གསར་འགྱུར། ཇུས་འགོད་པ།པད་དབྱངས།

རྩོམ་སྒྲིག་པ། བསོད་སྒྲོལ།

(པར་ངོས་དང་པོར་མཐུད)ཀྲུང་དབྱང་ཆབ་སྲིད་ཅུས་རྒྱུན་ལས་ཨུ་་་
ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཚོགས་འདུ་ཆེད་མངགས་གཙོ་སྐྱོང་གནང་སྟེ་ཡོམ་་་་་་་་
འགོག་གེགས་སེལ་ལས་དོན་ལ་ཞིབ་འཇུག་དང་བཀོད་སྒྲིག་གནང་་་་་་་་་
ཡོད།གནོད་འཚེའི་མདུན་དུ་མི་དམངས་བུ་ཕྲུག་དམག་གིས་བཀའ་་་་་་
འབྱོར་འཕྲལ་སྒྲུབ་དང་རོགས་སྐྱོབ་མགྱོགས་མྱུར་བྱེད་པ་དང་།ཀྲུང་་་་་
དབྱང་ཚན་པ་དང་སྤུན་ཟླའི་ཞིང་ཆེན་དང་གྲོང་ཁྱེར་གྱིས་བརྩེ་སེམས་་་་
ཟབ་མོ་འཆང་བ་དང་ནུས་ཤུགས་ཡོད་རྒུས་རོགས་རམ་བྱེད་པ།སྤྱི་་་་་་་
ཚོགས་རོགས་སྐྱོབ་སྟོབས་ཤུགས་ཁག་གིས་འགན་འཁྲི་དང་དུ་ལེན་པ་་་་་
དང་ཞུམ་མེད་མདུན་སྐྱོད་བྱེད་པ།གེགས་ཁུལ་གྱི་ལས་བྱེད་པ་དང་་་་་་་
མང་ཚོགས་ཚོས་བློ་བརྟན་འགྱུར་མེད་དང་ཀུན་སེམས་གཅིག་སྒྲིལ་གྱིས་
ཕན་ཚུན་ལྟ་སྐྱོང་དང་དཀའ་གནད་ལས་མཉམ་དུ་སྒྲོལ་བའི་མཉམ་་་་་་་་
ཤུགས་ཆེན་པོ་གཅིག་ཏུ་སྒྲིལ་བ་བཅས་བྱས་པས།སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་་་་
ཁྱིམ་ཚང་ཆེན་པོའི་དྲོ་སྐྱིད་གང་ལེགས་མངོན་པ་དང་ཀྲུང་ཧྭ་མི་རིགས་་་
ཁྱིམ་ཚང་གཅིག་ལྟར་བརྩེ་བའི་མི་སེམས་འགུལ་བའི་ལེའུ་ཞིག་མཉམ་་་་་
དུ་བརྩམས་ཡོད།རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཏང་ཨུད་དང་སྲིད་གཞུང་གིས་སྤྱི་་་་་
ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅི་ཞི་ཅིན་ཕིང་གི་མཛུབ་སྟོན་གལ་ཆེན་གྱི་དགོངས་དོན་ལག་་་
བསྟར་དོན་འཁྱོལ་ནན་ཏན་བྱས་ཏེ།མི་དམངས་གོང་དུ་བཀུར་བ་་་་་་་་
དང་ཚེ་སྲོག་གོང་དུ་བཀུར་རྒྱུ་མཐའ་འཁྱོངས་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཁག་གི་རོགས་་་་
སྐྱོབ་སྟོབས་ཤུགས་ལ་སྤྱི་འདོམས་བྱས་ནས་མི་སྣ་ཤི་རྨས་ཉུང་དུ་གཏོང་་་
གང་ཐུབ་དང་གནོད་འཚེའི་གྱོང་གུན་ཆུང་དུ་གཏོང་གང་ཐུབ་བྱས་པར་་་་
བརྟེན།ཡོམ་འགོག་གེགས་སེལ་ལས་དོན་ལ་དུས་མཚམས་རང་བཞིན་་
གྱི་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་ཡོད།མཚམས་འདིར།ང་ཚོས་ཡོམ་འགོག་གེགས་སེལ་་་་་
ནང་ཞུགས་མཁན་རོགས་སྐྱོབ་སྟོབས་ཤུགས་ཁག་དང་།མི་རིགས་ཁག་
གི་ལས་བྱེད་པ་དང་མང་ཚོགས།དེ་བཞིན་ས་ཡོམ་གནོད་འཚེར་དོ་་་་་་་
ཁུར་གནང་མཁན་དང་གནོད་འཚེ་ཕོག་པའི་མང་ཚོགས་ལ་ཐུགས་ཁུར་
དང་བྱམས་སྐྱོང་གནང་མཁན་སྤྱི་ཚོགས་ལས་རིགས་ཁག་གི་མི་སྣ་བཅས་་་་
ལ་བླ་ན་མེད་པའི་གུས་འདུད་དང་སྙིང་དབུས་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་་་་་
ཡིན།
2024ལོ་ནི་ཀྲུང་གོ་གསར་པ་དབུ་བརྙེས་ནས་ལོ་75འཁོར་བའི་ལོ་
ཞིག་དང“ལོ་ལྔ་ཚན་བཅུ་བཞི་པའི”འཆར་འགོད་ཀྱི་དམིགས་ཚད་་་་་་་་
ལས་འགན་མངོན་འགྱུར་བྱེད་པའི་འགག་རྩའི་ལོ་ཞིག་རེད།ཀརྨ་ཚེ་་་་་
བརྟན་གྱིས་སྙན་སྒྲོན་ནང་།བརྟན་ལྷིང་གི་རྣམ་པ་རྒྱུན་མཐུད་ལེགས་་་་
སུ་སོང་བ་དང་།འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་སྒུལ་ཤུགས་ཟམ་མི་ཆད་པར་ཆེ་རུ་སོང་
བ། མི་མངོན་པའི་སྟོབས་ཤུགས་ཀྱི་ལེགས་ཆ་ཉིན་བཞིན་མངོན་གསལ་
དོད་དུ་སོང་བ།གྲོང་ཁྱེར་དང་གྲོང་གསེབ་ཀྱི་རྣམ་པ་ལེགས་སུ་བརྟན་་་
པོ་སོང་བ།སྒྱུར་བཅོས་སྒོ་དབྱེ་དེ་བས་གཏིང་ཟབ་ཏུ་ཏན་ཏིག་སོང་བ།
དམངས་གཙོ་འགན་སྲུང་ལ་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་ཤུགས་སྣོན་ཐེབས་པ།
བདེ་འཇགས་སྲུང་བཅད་དེ་བས་བརྟན་དུ་སོང་བ་སོགས་ཀྱི་ཐད་ནས་་་་
ན་ནིང་གི་ལས་དོན་ལ་ཕྱོགས་སྡོམ་གནང་ཞིང་།ཁོང་གིས།གྲུབ་་་་་་་་་་་
འབྲས་ནི་ལས་སླ་པོར་ཐོབ་པ་ཞིག་གཏན་ནས་མིན།དེའི་རྩ་བ་ནི་སྤྱི་་་་་
ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅི་ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས་ཁ་སྒྱུར་ཕྱོགས་སྟོན་གནང་བ་དང་།ཞི་་་་་
ཅིན་ཕིང་གི་དུས་རབས་གསར་པའི་ཀྲུང་གོའི་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་་་་་་་
རིང་ལུགས་ཀྱི་དགོངས་པའི་ཚན་རིག་དང་མཐུན་པའི་མཛུབ་ཁྲིད་ལ་་་་་
ཐུག་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཏང་ཀྲུང་དབྱང་དང་རྒྱལ་སྲིད་སྤྱི་ཁྱབ་ཁང་གིས་་་་་་་་་་
བྱམས་བརྩེའི་ཐུགས་ཁུར་དང་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་ཀྱིས་སྒེར་སེམས་་
མེད་པར་རོགས་སྐྱོར་གནང་བའི་འབྲས་བུ་ཞིག་དང་།རང་སྐྱོང་་་་་་་་་་་་
ལྗོངས་ཏང་ཨུད་ཀྱིས་ལྗོངས་ཡོངས་ཀྱི་མི་རིགས་ཁག་གི་ལས་བྱེད་པ་་་་་་་
དང་མང་ཚོགས་ལ་མཐུན་སྒྲིལ་དང་སྣེ་ཁྲིད་ཀྱིས་འབད་འབུངས་ཡར་་་་་
བརྩོན་གནང་བའི་འབྲས་བུ་ཞིག་རེད་ཅེས་གསུངས་པ་རེད།
ཀརྨ་ཚེ་བརྟན་གྱིས་སྙན་སྒྲོན་ནང་ནན་བཤད་གནང་དོན།ད་ལོ་་་

ནི“ལོ་ལྔ་ཚན་བཅུ་བཞི་པའི”འཆར་འགོད་མཇུག་འགྲིལ་བའི་ལོ་ཞིག་་་་
དང་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་དབུ་བརྙེས་ནས་ལོ་60འཁོར་བའི་ལོ་ཞིག་ཡིན་ལ།
སྐབས་འདིའི་སྲིད་གཞུང་གིས་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་འགན་འཁྲི་སྒྲུབ་པའི་་
སྔ་རྗེས་རྒྱུན་མཐུད་ཀྱི་ལོ་ཞིག་ཀྱང་རེད།སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་དེང་་་་་་་
རབས་ཅན་གྱི་བོད་ལྗོངས་གསར་པ་འཛུགས་སྐྲུན་བྱེད་པའི་བརྗིད་་་་་་་་་
ཆགས་ཡིད་དུ་འོང་བའི་རྒྱང་ལམ་དུ་སྐྱོད་སྐབས་ང་ཚོའི་གོ་སྐབས་ནི་་་་་་
སྔར་བྱུང་མྱོང་མེད་པ་དང་ང་ཚོའི་གདེང་ཚོད་ཧ་ཅང་བརྟན་པོ་ཡོད།
གོ་སྐབས་དང་གདེང་ཚོད་ནི་སྤྱི་ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅི་ཞི་ཅིན་ཕིང་དང་ཏང་ཀྲུང་་
དབྱང་གི་བྱམས་བརྩེའི་ཐུགས་ཁུར་དང་།རང་སྐྱོང་ལྗོངས་དབུ་བརྙེས་
ཚུན་ཐོབ་པའི་གྲུབ་འབྲས་རླབས་པོ་ཆེ།ཏང་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལས་་་་་་་
དོན་གྱི་སྤྱི་ཡོངས་ཁྲོད་ཀྱི་ཉིན་རེ་བཞིན་མངོན་གསལ་དོད་དུ་སོང་བའི་་་
བོད་ཀྱི་འཐབ་ཇུས་གནས་བབ།རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཏང་ཨུད་ཀྱིས་ལྗོངས་
ཡོངས་ཀྱི་མི་རིགས་ཁག་གི་ལས་བྱེད་པ་དང་མང་ཚོགས་ལ་མཐུན་སྒྲིལ་་་
དང་སྣེ་ཁྲིད་བྱས་ནས་འབད་འབུངས་གསར་གཏོད་བྱས་པའི་རྣམ་པ་་་་་
གསར་པ་བཅས་ལས་བྱུང་བ་ཞིག་རེད།ད་ལོའི་སྲིད་གཞུང་གི་ལས་་་་་་་
དོན་གྱི་སྤྱིའི་བླང་བྱ་ནི།ཞི་ཅིན་ཕིང་གི་དུས་རབས་གསར་པའི་ཀྲུང་་་་་་
གོའི་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་མཛུབ་ཁྲིད་དུ་བྱ་་་
རྒྱུ་མཐའ་འཁྱོངས་ཀྱིས་ཏང་གི་ཚོགས་ཆེན་ཉི་ཤུ་པ་དང་།སྐབས་ཉི་ཤུ་་
པའི་ཀྲུང་ཨུ་ཚང་འཛོམས་གྲོས་ཚོགས་ཐེངས་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ།
དེ་བཞིན་ཀྲུང་དབྱང་གི་དཔལ་འབྱོར་ལས་དོན་ཚོགས་འདུ་བཅས་ཀྱི་་་་་
དགོངས་དོན་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་ལག་བསྟར་དོན་འཁྱོལ་དང་།བོད་ཀྱི་
ལས་དོན་སྐོར་གྱི་སྤྱི་ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅི་ཞི་ཅིན་ཕིང་གི་མཛུབ་སྟོན་གལ་ཆེན་་་་་
དང་དུས་རབས་གསར་པའི་ཏང་གི་བོད་སྐྱོང་མཛད་ཇུས་ལག་བསྟར་་་་་
དོན་འཁྱོལ་གཏིང་ཟབ།རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཏང་གི་འཐུས་མི་ཚོགས་ཆེན་
ཐེངས་བཅུ་པ་དང་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཏང་ཨུད་སྐབས་བཅུ་པའི་ཚང་་་་་་་་
འཛོམས་གྲོས་ཚོགས་ཐེངས་རིམ་བྱུང་གི་ལས་དོན་བཀོད་སྒྲིག་གཞིར་་་་་་
བཟུང་། བརྟན་ཐོག་ཡར་བརྩོན་གྱི་ལས་ཀའི་རྩ་བའི་དགོངས་གཞི་་་་་་་་
མཐའ་འཁྱོངས་དང་།འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་གསར་པ་ཆ་ཚང་བ་་་་་་་
དང་། གནད་ལ་འཁེལ་བ།ཕྱོགས་ཡོངས་བཅས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལག་བསྟར།
“ཚང་དགོས་གསུམ་དང་ཕན་འདོགས་པ་གཅིག”གི་སྤྱིའི་བླང་བྱ་་་་་་་་་་་་
མཐའ་འཁྱོངས།“དོན་ཆེན་བཞིར”དམིགས་པ་དང་།“འཛུགས་་་་་་་་
གཏོད་བཞིར”ཤུགས་རྒྱག་པ།སྤུས་ཚད་མཐོ་བའི་འཕེལ་རྒྱས་ལ་སྐུལ་་་
འདེད་ཏན་ཏིག་གཏོང་བ།ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་སྒྱུར་བཅོས་སྔར་བས་་་་་་
ཟབ་ཏུ་གཏོང་བ།ཆུ་ཚད་མཐོ་བའི་ཕྱི་ཕྱོགས་སྒོ་དབྱེར་སྐུལ་འདེད་་་་་་་
གཏོང་བ།དེང་རབས་ཅན་གྱི་ཐོན་ལས་མ་ལག་འཛུགས་སྐྲུན་མགྱོགས་
པོ་བྱེད་པ།གཞི་ཆེའི་སྲིད་ཇུས་དོན་འཁྱོལ་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ།
མ་འཇོག་གི་ཕན་འབྲས་ཆེ་རུ་དང་འཛད་སྤྱོད་ཀྱི་དགོས་མཁོ་ཆེ་རུ་་་་་་་་་་
གཏོང་བ།འཕེལ་རྒྱས་དང་བདེ་འཇགས་ལ་དེ་བས་ལེགས་པའི་སྒོ་་་་་་་་
ནས་སྤྱི་འདོམས་བྱེད་པ།མི་དམངས་ཀྱི་འཚོ་བའི་ཆུ་ཚད་མཐོ་རུ་རྒྱུན་་་
ཆད་མེད་པར་གཏོང་བ།སྤྱི་ཚོགས་ཞི་མཐུན་བརྟན་ལྷིང་རྒྱུན་འཁྱོངས་་
བྱེད་པ།“ལོ་ལྔ་ཚན་བཅུ་བཞི་པའི”འཆར་འགོད་ཀྱི་དམིགས་ཚད་ལས་་
འགན་སྤུས་ཚད་མཐོན་པོས་ལེགས་སྒྲུབ་བཅས་བྱས་ཏེ་བོད་ཡུན་རིང་་་་་
བདེ་འཁོད་དང་སྤུས་ཚད་མཐོ་བའི་འཕེལ་རྒྱས་ལ་རྨང་གཞི་བརྟན་པོ་་་་
འདིང་དགོས།
ཀརྨ་ཚེ་བརྟན་གྱིས་སྙན་སྒྲོན་ནང་གསུངས་དོན།ད་ལོའི་དཔལ་་་་
འབྱོར་དང་སྤྱི་ཚོགས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་སྔོན་དཔག་དམིགས་ཚད་གཙོ་བོ་་་་་
ནི།ས་ཁུལ་གྱི་ཐོན་སྐྱེད་རིན་ཐང་བསྡོམས་འབོར་7%ཡན་འཕར་བ་་་་་
བྱས་ནས་8%ཟིན་པ་བྱ་རྒྱུ་དང་།སྤྱི་ཚོགས་ཡོངས་ཀྱི་གཏན་འཇགས་་་་
རྒྱུ་ནོར་ལ་མ་རྩ་འཇོག་ཚད་15%ཡན་འཕར་བ་བྱས་ནས་20%ཟིན་པ་
བྱ་རྒྱུ། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འཛད་རྫས་སིལ་ཚོང་དངུལ་འབོར་8%ཡན་འཕར་

བ་བྱས་ནས་10%ཟིན་པ་བྱ་རྒྱུ།གཞི་ཁྱོན་ཡན་གྱི་བཟོ་ལས་ཀྱི་རིན་་་་་་་
ཐང་འཕར་མ་16%འཕར་བ་བྱ་རྒྱུ། གྲོང་ཁྱེར་དང་གྲོང་གསེབ་ཀྱི་ཡུལ་
མི་མི་རེའི་ཆ་སྙོམས་བཀོལ་སྤྱོད་ཆོག་པའི་ཡོང་འབབ་8%དང་10%སོ་
སོར་འཕར་བ་བྱ་རྒྱུ།གྲོང་ཁྱེར་དང་གྲོང་རྡལ་གྱི་བརྟག་དཔྱད་བྱས་་་་་་་
ཁོངས་ཀྱི་ལས་ཀ་ཤོར་ཚད་དང་གྲོང་མིའི་འཛད་སྤྱོད་རིན་གོང་འཕར་་་་
ཚད་5%དང་3%ནང་ཚུན་དུ་སོ་སོར་ཚོད་འཛིན་ཐུབ་པ་བྱ་རྒྱུ་བཅས་་་
རེད།
ཀརྨ་ཚེ་བརྟན་གྱིས་སྙན་སྒྲོན་ནང་གསུངས་དོན།ལོ་འཁོར་མོའི་་་་
དམིགས་ཚད་ལས་འགན་མངོན་འགྱུར་ཡོང་བར་གཙོ་བོ་གཤམ་གསལ་་
ཕྱོགས་ཁ་ཤས་ལ་སྟངས་འཛིན་བྱེད་དགོས་པ་སྟེ།གཅིག་ནས་གཙོ་་་་་་་་
རྐང་ལ་དམིགས་ཏེ་ཀྲུང་ཧྭ་མི་རིགས་གཅིག་མཐུན་ཚོགས་པའི་འདུ་་་་་་་་
ཤེས་བརྟན་པོར་འཛུགས་པ་དང་ཀྲུང་ཧྭ་མི་རིགས་གཅིག་མཐུན་ཚོགས་
པ་འཛུགས་པར་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བའི་གཙོ་རྐང་གི་ལས་འགན་ཁོང་་་་་
དུ་བརྟན་པོ་ཆུད་པ་བྱས་ཏེ།ཀྲུང་གོའི་ལུགས་ཀྱི་དེང་རབས་ཅན་གྱི་་་་་་
བོད་ཀྱི་ལེའུ་རྩོམ་པར་སྟོབས་ཤུགས་ཆེན་པོ་གཅིག་ཏུ་སྒྲིལ་དགོས་པ་་་་་་་
དང་། གཉིས་ནས་རྨང་གཞི་བརྟན་དུ་བཏང་སྟེ་བོད་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་་་་
དང་སྤྱི་ཚོགས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་དུས་མཚམས་རང་བཞིན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་་་་་་་་
ཁོང་དུ་བརྟན་པོར་ཆུད་པ་བྱས་ནས་རྨང་གཞི་བརྟན་གཏོང་དང་སྤྱི་་་་་་་
ཡོངས་ལ་དོ་དམ་བྱེད་པའི་བྱ་བ་མང་ཙམ་སྒྲུབ་པ་དང་རྨང་གཞི་འདིང་་
བ་དང་ཕུགས་ལ་ཕན་པའི་ལས་དོན་མང་ཙམ་སྒྲུབ་དགོས་པ།གསུམ་་་་
ནས་ཐོན་ལས་ཀྱིས་སྣེ་ཁྲིད་བྱས་ཏེ།རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འཐབ་ཇུས་ལ་ཞབས་་་
འདེགས་ཞུ་བ་དང་དམངས་ཕྱུག་འབབ་འཕར་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་རྒྱུ་
དམིགས་ཚད་དུ་འཛིན་པ་དང་སྲོལ་རྒྱུན་གྱི་ཐོན་ལས་སྒྱུར་བཀོད་རིམ་་་་
སྤོར་དང་གསར་དར་ཐོན་ལས་སྐྱེད་སྲིང་དང་སྟོབས་ཆེར་གཏོང་བར་་་་་
སྤྱི་འདོམས་བྱས་ནས་བཟོ་ལས་ཅན་དཔེ་གསར་གྱི་གོམ་སྟབས་མགྱོགས་
སུ་གཏོང་དགོས་པ།བཞི་ནས་དམངས་འཚོ་རྩ་བར་བཟུང་སྟེ།མི་་་་་་་་
སེར་གྱིས་མིག་མཐོང་ལག་ཟིན་ཐུབ་པ་དང་མི་སེར་ལ་ཕན་པ་ཐོབ་པའི་་
བྱ་བ་དངོས་དང་བྱ་བ་བཟང་པོ་མང་ཙམ་བསྒྲུབས་ནས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་་་
གྲུབ་འབྲས་ཀྱིས་ལྗོངས་ཡོངས་ཀྱི་མི་རིགས་ཁག་གི་མི་དམངས་ལ་ཕན་་་་
པ་དེ་བས་མང་བ་ཐོབ་པར་བྱེད་དགོས་པ་བཅས་རེད།ད་ལོ་གཙོ་་་་་་་་་་
གནད་ཐོག་ཕྱོགས་དགུའི་ཐད་ཀྱི་ལས་དོན་ལེགས་པར་བསྒྲུབ་རྒྱུ་ཡིན་་་་་
པ་སྟེ།གཅིག་ནས་སྤྱི་ཚོགས་ཞི་མཐུན་བརྟན་ལྷིང་ལ་སྲུང་སྐྱོང་མཐའ་་་་
གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་།གཉིས་ནས་ནུས་ཤུགས་ཡོད་རྒུས་སྔོན་དཔག་་་་
བརྟན་པོ་ཡོང་བ་དང་འཕར་བར་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ།གསུམ་ནས་་་་་
མ་འཇོག་དང་འཛད་སྤྱོད་ཀྱི་མི་མངོན་པའི་ནུས་པ་སྔོག་འདོན་རྒྱུན་་་་་་་
མཐུད་བྱེད་པ།བཞི་ནས་ཐོན་སྐྱེད་ནུས་ཤུགས་གསར་མ་ཡུལ་བབ་་་་་་་་
དང་བསྟུན་ནས་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་བ།ལྔ་ནས་གྲོང་ཁྱེར་དང་གྲོང་་་་་་་་
གསེབ་ཀྱི་མཉམ་འདྲེས་འཕེལ་རྒྱས་ལ་སྤྱི་འདོམས་སྐུལ་འདེད་གཏོང་་་་་་
བ། དྲུག་ནས་སྒྱུར་བཅོས་སྒོ་དབྱེ་དང་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་གསར་གཏོད་
བྱེད་མགྱོགས་སུ་གཏོང་བ།བདུན་ནས་དམངས་འཚོར་དེ་བས་ལེགས་་
པའི་སྒོ་ནས་འགན་ལེན་དང་ལེགས་སུ་གཏོང་བ།བརྒྱད་ནས་མཛེས་་་་་
སྡུག་ལྡན་པའི་བོད་ལྗོངས་འཛུགས་སྐྲུན་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏིང་ཟབ་་་་་་་་་
གཏོང་བ།དགུ་ནས་མཐའ་མཚམས་ས་ཁུལ་གྱི་འཕེལ་རྒྱས་ལ་སྐུལ་་་་་་་་
འདེད་གང་མགྱོགས་གཏོང་བ་བཅས་རེད།
ཀརྨ་ཚེ་བརྟན་གྱིས་སྙན་སྒྲོན་ནང་གསུངས་དོན།དིང་རིའི་ཡོམ་་་་
འགོག་གེགས་སེལ་ལས་དོན་སྐོར་གྱི་སྤྱི་ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅི་ཞི་ཅིན་ཕིང་གི་་་་་་་་་་
མཛུབ་སྟོན་གལ་ཆེན་གྱི་དགོངས་དོན་དང་ཏང་ཀྲུང་དབྱང་གི་ཐབས་་་་་
ཇུས་བཀོད་སྒྲིག་ལག་བསྟར་དོན་འཁྱོལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བྱས་ཏེ།
རོགས་སྐྱོབ་དང་མཇུག་མཐུད་ཀྱི་ལས་དོན་མུ་མཐུད་དུ་སྤེལ་བ་དང་་་་་་་

གེགས་རྗེས་སླར་གསོ་བསྐྱར་སྐྲུན་མགྱོགས་པོ་བྱས་ནས་དེ་བས་མཛེས་་་་་
སྡུག་དང་བདེ་སྐྱིད་ལྡན་པའི་ཁྱིམ་གཞིས་མཉམ་དུ་སྐྲུན་དགོས།མང་་་་་
ཚོགས་ཚོགས་པའི་ལས་དོན་ལ་ནུས་ཤུགས་ཡོད་རྒུས་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱས་་་་་་་་
ནས་བུད་མེད་དང་།བྱིས་པ།གཞོན་ནུ་ལོ་ཆུང་།རྒན་རྒོན།དབང་་་
པོ་སྐྱོན་ཅན་སོགས་ཀྱི་ཁྲིམས་མཐུན་ཁེ་དབང་ལ་འགན་ལེན་ཏན་ཏིག་་་་
བྱེད་པ་དང་།དམག་ཞབས་ཐིམ་པའི་དམག་མིའི་ཞབས་ཞུའི་འགན་་་་་
ལེན་མ་ལག་འཐུས་སྒོ་ཚང་དུ་གཏོང་བ།རྒྱལ་སྲུང་སྐུལ་སློང་དང་་་་་་་་་་་
གཉིས་བཀུར་གཉིས་འཛུགས་མུ་མཐུད་ལེགས་པར་སྒྲུབ་པ་བཅས་བྱས་་
ཏེ།དུས་རབས་གསར་པའི་དམག་སྲིད་དམག་དམངས་ཀྱི་མཐུན་སྒྲིལ་་
སྲ་བརྟན་དང་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་དགོས།
ཀརྨ་ཚེ་བརྟན་གྱིས་སྙན་སྒྲོན་ནང་ནན་བཤད་གནང་དོན།
དམིགས་ཚད་གཏན་འཁེལ་དང་མཐའ་མའི་གདོང་མཆོང་བྱས་ཏེ“ལོ་་་་
ལྔ་ཚན་བཅུ་བཞི་པའི”འཆར་འགོད་ཀྱི་དམིགས་ཚད་ལས་འགན་ནུས་་་
ཤུགས་ཡོད་རྒུས་ལེགས་སྒྲུབ་བྱེད་པ་དང་།“ལོ་ལྔ་ཚན་བཅོ་ལྔ་་་་་་་་་་་་་་
པའི”དཔལ་འབྱོར་དང་སྤྱི་ཚོགས་འཕེལ་རྒྱས་ལ་ཇུས་འགོད་ཚན་རིག་་་
དང་མཐུན་པ་བྱེད་པ།འཆར་གཞི་མཐར་ཕྱིན་པ་འགོད་པ།ལས་་་་་་་་
དོན་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་བཅས་བྱས་ཏེ།སྐབས་རིམ་བྱུང་གི་་་་་་་
སྲིད་གཞུང་ཚན་ཁག་གིས་བཏིང་བའི་རྨང་གཞི་བརྟན་པོའི་ཐོག་མུ་་་་་་་་
མཐུད་འབད་འཐབ་བྱས་ནས། མགྱོགས་ལ་བརྟན་པའི་ངང་ལས་དོན་་
ཁག་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་མདུན་ཕྱོགས་སུ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་དགོས་པ་་་་་
དང་། མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་མི་དམངས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཡིན་པ་བློ་ལ་་་་་་་་་་
བརྟན་པོར་ངེས་ནས་སྲིད་གཞུང་གི་རང་ངོས་འཛུགས་སྐྱོང་ལ་དམ་་་་་་་་
འཛིན་ནན་པོ་བྱས་ཏེ།ལྷག་བསམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆབ་སྲིད་ལ་སྣང་་་་་་་
ཆེན་བྱེད་པ་དང་།ཧུར་ལེན་གྱི་བསམ་པར་བརྟེན་ནས་ནུས་ཕྱོད་ཆེ་རུ་་
གཏོང་བ།གུས་སྐྲག་གི་བསམ་པར་བརྟེན་ནས་ཁྲིམས་སྐྱོང་ལ་བརྩི་་་་་་་་
བཀུར་ཞུ་བ། སྒམ་ནན་གྱི་བསམ་པར་བརྟེན་ནས་སྒྲིག་ཁྲིམས་སྲུང་བ་་་་་་་
བཅས་བྱས་ཏེ།ཏང་ཀྲུང་དབྱང་དང་རྒྱལ་སྲིད་སྤྱི་ཁྱབ་ཁང་གི་ཐབས་་་་་
ཇུས་བཀོད་སྒྲིག་དང་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཏང་ཨུད་ཀྱི་ལས་ཀའི་བླང་བྱ་་་་་་་
ལག་བསྟར་བ་དང་། བྱ་སྤྱོད་པ།དངོས་སྒྲུབ་པ་བཅས་མཐའ་གཅིག་་་་
ཏུ་ཡག་པོ་བྱས་ཏེ།“ལམ་སེང་སྒྲུབ་པ་དང་དངོས་འཛིན་དངོས་སྒྲུབ”དེ་་
སྲིད་གཞུང་ལས་དོན་གྱི་ཆེས་མངོན་གསལ་དོད་པའི་རང་མདངས་ཤིག་
ལ་འགྱུར་བར་བྱེད་དགོས།
ཀརྨ་ཚེ་བརྟན་གྱིས་སྙན་སྒྲོན་གྱི་མཇུག་ཏུ་འབོད་སྐུལ་གནང་དོན།
ང་ཚོས་བློ་མཐུན་ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས་སྲོག་ཤིང་གནང་བའི་ཏང་ཀྲུང་་་་་་་་་་་
དབྱང་གི་མཐའ་འཁོར་དུ་དེ་བས་མཐུན་སྒྲིལ་དམ་ཟབ་བྱས་ཏེ།ཞི་་་་་་་
ཅིན་ཕིང་གི་དུས་རབས་གསར་པའི་ཀྲུང་གོའི་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་་་་་་་
རིང་ལུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་མཛུབ་ཁྲིད་དུ་བྱ་རྒྱུ་མཐའ་འཁྱོངས་ཀྱིས་་་་་་་་
རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཏང་ཨུད་ཀྱི་འགྱུར་མེད་སྟོབས་ལྡན་གྱི་འགོ་ཁྲིད་འོག་་་་
དངོས་འཛིན་དངོས་སྒྲུབ་དང་།དམ་ནན་མྱུར་སྒྲུབ།དཀའ་སྤྱད་ལས་
སྒྲུབ་བཅས་བྱས་ཏེ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་གྲུབ་འབྲས་ཀྱི་ཐོག་ནས་རང་སྐྱོང་་་
ལྗོངས་དབུ་བརྙེས་ནས་ལོ་60འཁོར་བར་བསུ་བ་ཞུ་དགོས།
ཚོགས་འདུའི་གྲོས་རིམ་གཞིར་བཟུང་།ཚོགས་ཆེན་ཐོག་བོད་་་་་་་་་
རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཀྱི་2024ལོའི་རྒྱལ་དམངས་དཔལ་འབྱོར་དང་སྤྱི་་་་་་་་་་
ཚོགས་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་ཕྱོགས་ཀྱི་འཆར་གཞི་ལག་བསྟར་བྱས་ཚུལ་་་་་་
དང་2025ལོའི་རྒྱལ་དམངས་དཔལ་འབྱོར་དང་སྤྱི་ཚོགས་འཕེལ་རྒྱས་་་
གཏོང་ཕྱོགས་ཀྱི་འཆར་གཞིའི་འཆར་ཟིན་སྐོར་གྱི་སྙན་སྒྲོན་དང་།
བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཀྱི་2024ལོའི་ནོར་སྲིད་སྔོན་རྩིས་ལག་བསྟར་བྱས་
ཚུལ་དང་2025ལོའི་ནོར་སྲིད་སྔོན་རྩིས་འཆར་ཟིན་སྐོར་གྱི་སྙན་སྒྲོན་་་་
བཀྲམ་ནས་ཞིབ་བཤེར་གནང་རྒྱུར་ཕུལ་བ་རེད།
（ཉི་དོན་དང་།བདེ་དབང་།བསྟན་བཟང་།རིག་རྡོར་བཅས་་་་
ཀྱིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

རང་སྐྱོང་ལྗོངས་མི་དམངས་འཐུས་ཚོགས་སྐབས་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚོགས་འདུ་ཐེངས་གསུམ་པ་འགོ་ཚུགས་པ།

(པར་ངོས་དང་པོར་མཐུད)ལས་དོན་བཀོད་སྒྲིག་བྱས་པ་ཏན་ཏིག་་་
ནུས་ལྡན་བྱུང་བ་བཅས་ནི་མི་རྣམས་ལ་འབད་འབུངས་མདུན་སྐྱོད་ཀྱི་་་་
སྐུལ་འདེད་གཏོང་བའི་སྙན་སྒྲོན་ཡག་པོ་ཞིག་ཡིན་པས་རྦད་དེ་མོས་་་་་་་
མཐུན་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པ་རེད།
ཝང་ཅུན་ཀྲེང་གིས་གསུངས་དོན།ལྗོངས་ཡོངས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་
དང་སྤྱི་ཚོགས་འཕེལ་རྒྱས་ཁྲོད་ལྷ་སར་གནས་བབ་གལ་ཆེན་ལྡན་པ་་་་་་་
དང་ནུས་པ་གལ་ཆེན་ཐོན་བཞིན་ཡོད།གདོང་དམག་གི་འདུ་ཤེས་་་་་་་་
ཟབ་ཏུ་བཏང་ནས་ཡུན་རིང་བདེ་འཁོད་དང་སྤུས་ཚད་མཐོ་བའི་་་་་་་་་་་་
འཕེལ་རྒྱས་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བའི་འགན་འཁྲི་འཁུར་སེམས་དང་་་་་་
ལས་འགན་སྒྲུབ་སེམས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ་དང་།“གཏན་འཁེལ་གཉིས”ཀྱི་་་
ཐག་གཅོད་རང་བཞིན་གྱི་དོན་སྙིང་ལ་གོ་བ་གཏིང་ཟབ་བླངས་ནས་་་་་་་
ཏང་ཀྲུང་དབྱང་གི་ཐབས་ཇུས་བཀོད་སྒྲིག་དང་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཏང་་་་་
ཨུད་ཀྱི་ལས་ཀའི་བླང་བྱ་ལག་བསྟར་དོན་འཁྱོལ་ལ་བློ་རྩེ་གཅིག་སྒྲིམ་་་་་་
གྱིས་དམ་འཛིན་ཡག་པོ་བྱེད་པ།དངོས་འཛིན་དངོས་སྒྲུབ་དང་སྔོན་་་་་
གཏོད་ལེགས་བརྩོན་བཅས་བྱས་ཏེ།སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་དེང་རབས་་
ཅན་གྱི་བོད་གསར་སྐྲུན་པར་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བའི་བྱ་སྤྱོད་དངོས་ལ་་་་
བརྟེན་ནས“འདུ་ཤེས་བཞི”ཟབ་ཏུ་གཏོང་བ་དང་།“གདེང་ཚོད་་་་་་་་་
བཞི”བརྟན་དུ་གཏོང་བ།“སྲུང་སྐྱོང་གཉིས”ཐུབ་པ་བཅས་བྱེད་་་་་་་་་་
དགོས།
ཝང་ཅུན་ཀྲེང་གིས་ནན་བཤད་གནང་དོན།ལས་ཀའི་གཙོ་་་་་་་་་་་་
གནད་མངོན་གསལ་དོད་དུ་གཏོང་བ་དང་།ལས་ཀའི་དོན་དངོས་་་་་་་་
དང་ཟུང་འབྲེལ་བྱེད་པ།ལས་དོན་དོན་འཁྱོལ་ལ་དམ་འཛིན་ནན་པོ་་་་
བྱེད་པ་བཅས་བྱས་ཏེ་གདོང་དམག་ཡག་པོ་བྱེད་རིང་བྱས་རྗེས་དེ་བས་་་
ཆེ་བ་འཇོག་དགོས།སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་བདེ་འཇགས་ལྟ་བ་བརྟན་་་་
པོ་བཙུགས་ནས་སྤྱི་ཚོགས་སྤྱི་ཡོངས་ཞི་མཐུན་བརྟན་ལྷིང་ལ་བློ་བརྟན་་་་
འགྱུར་མེད་ངང་སྲུང་སྐྱོང་བྱེད་དགོས།བརྟན་ལྷིང་སྲུང་སྐྱོང་བྱ་རྒྱུ་དེ་་་་
ལས་འགན་ཨང་དང་པོར་བརྩིས་ནས་ཉེན་བརྡ་རྒྱུན་སྒྲོག་དང་རྟག་ཏུ་་་་
དོགས་ཟོན་བྱ་རྒྱུ་མཐའ་འཁྱོངས་བྱེད་པ་དང་།ཁ་ཕྲལ་ལ་ངོ་རྒོལ་བྱེད་་
པའི་འཐབ་རྩོད་གཏིང་ཟབ་སྤེལ་བ།གཞི་རིམ་བཅོས་སྐྱོང་མ་ལག་་་་་་་་
དང་བཅོས་སྐྱོང་ནུས་པ་དེང་རབས་ཅན་གྱི་ཆུ་ཚད་མཐོ་རུ་གཏོང་བ།
ཀྲུང་ཧྭ་མི་རིགས་གཅིག་མཐུན་ཚོགས་པའི་འདུ་ཤེས་བརྟན་པོ་འཛུགས་
པ། ཀྲུང་ཧྭ་མི་རིགས་གཅིག་མཐུན་ཚོགས་པ་འཛུགས་སྐྱོང་ལ་སྐུལ་་་་་་་་
འདེད་གཏོང་བ།བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་ཀྲུང་གོ་ཅན་ལ་སྐུལ་འདེད་་་་་
གཏོང་བ།སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱི་པའི་བདེ་འཇགས་ལ་སྲུང་སྐྱོང་ཡག་པོ་བྱེད་་་
པ། འགལ་བ་དང་རྩོད་གཞི་གྲལ་བཤེར་དང་སེལ་བའི་ལམ་སྲོལ་་་་་་་་་་་་
འཐུས་སྒོ་ཚང་དུ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་གཏོང་བ་བཅས་བྱས་ནས་ཡུན་་་་་་་

རིང་བདེ་འཁོད་ལ་རྨང་གཞི་བརྟན་པོ་འདིང་དགོས།འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་་་་་
འདུ་ཤེས་གསར་པ་ཆ་ཚང་བ་དང་།གནད་ལ་འཁེལ་བ།ཕྱོགས་་་་་་་་་་་
ཡོངས་བཅས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལག་བསྟར་བྱས་ཏེ་དཔལ་འབྱོར་སྤུས་ཚད་་་་་་་་
མཐོ་བའི་འཕེལ་རྒྱས་ལ་བློ་བརྟན་འགྱུར་མེད་ངང་སྐུལ་འདེད་གཏོང་་་་་
དགོས།ནུས་ལྡན་གྱི་མ་འཇོག་རྒྱ་སྐྱེད་རྒྱུན་མཐུད་གཏོང་བ་དང་།
ཐོན་ཁུངས་ཀྱི་དམིགས་བསལ་ལེགས་ཆ་དང་ཁྱད་ལྡན་ལེགས་ཆར་ཞིབ་
འཇུག་གཏིང་ཟབ་བྱེད་པ།ལེགས་ཆའི་ཐོན་ལས་རྒྱ་སྟོབས་ཆེ་རུ་་་་་་་་་་་་
གཏོང་བ།གསར་དར་ཐོན་ལས་སྐྱེད་སྲིད་བྱེད་པ།སྲོལ་རྒྱུན་ཐོན་་་་་་་་
ལས་མགྱོགས་མྱུར་རིམ་སྤོར་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ་བཅས་བྱས་ཏེ།
དཔལ་འབྱོར་འཕེལ་རྒྱས་ལ་མིག་སྔར་གསོན་ཤུགས་རྒྱས་པ་དང་འབྱུང་
འགྱུར་ལ་མི་མངོན་པའི་སྟོབས་ཤུགས་ལྡན་པར་འགན་ལེན་བྱེད་་་་་་་་་་་་་
དགོས།ནུབ་རྒྱུད་ཐོན་འབྱེད་ཆེ་མོའི་འཐབ་ཇུས་ནང་མཉམ་འདྲེས་་་་་་
དང་ཞབས་འདེགས་ཧུར་ཐག་ཞུ་བ་དང་།རང་འགུལ་ངང་ཁྲེང་ཏུའུ་་་་
དང་ཁྲུང་ཆིང་གི་དཔལ་འབྱོར་འཁོར་རྒྱ་དང་འབྲེལ་མཐུད་བྱེད་པ།
གླིང་ཁུལ་གྱི་དཔལ་འབྱོར་དང་སྒོ་ཁྲལ་མེད་ཁུལ་འཛུགས་སྐྲུན་ལ་་་་་་་་་་་་
ཤུགས་སྣོན་རྒྱག་པ།ཆུ་ཚད་མཐོ་བའི་ཕྱི་ཕྱོགས་སྒོ་དབྱེར་རྒྱུན་ཆད་་་་་་་
མེད་པར་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ་བཅས་བྱེད་དགོས།ཚོང་གཉེར་ཁོར་་་་་་
ཡུག་ལེགས་སུ་གཏོང་བ་དང་ཞབས་ཞུའི་འདུ་ཤེས་ཟབ་ཏུ་བཏང་སྟེ།
རིགས་ཁག་གི་ཁྲོམ་རའི་བྱེད་པོར་བློ་རྩེ་གཅིག་སྒྲིམ་གྱིས་ལས་གཏོད་་་་་་་
བྱེད་པ་དང་།བློ་བདེ་པོས་མ་འཇོག་བྱེད་པ།བློས་འཁེལ་པོས་འཕེལ་་་
རྒྱས་གཏོང་བ་བཅས་བྱེད་དུ་འཇུག་དགོས།མི་དམངས་ལྟེ་བར་འཛིན་
པའི་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མཐའ་འཁྱོངས་བྱས་ཏེ།གྲོང་ཁྱེར་འཆར་
འགོད་འཛུགས་སྐྲུན་དང་དོ་དམ་གྱི་ཆུ་ཚད་མཐོ་རུ་ཧུར་ཐག་བཏང་་་་་་་
ནས་མི་དམངས་མང་ཚོགས་ལ་ལས་ཀ་དང་འཚོ་བའི་ཆ་རྐྱེན་བཟང་པོ་་་
སྐྲུན་དགོས།ལོ་རྒྱུས་རིག་གནས་ཀྱི་ནང་དོན་སྔོག་འདོན་དང་།སྲོལ་་་་
རྒྱུན་གྱི་བཀོད་པ་དང་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཉམས་འགྱུར་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱས་ཏེ་་་་་་
གྲོང་ཁྱེར་གྱི་རིག་གནས་སྤུས་རྟགས་གཏོད་དགོས།གྲོང་ཁྱེར་གྱི་འདུ་་་་་
ཤེས་ཟབ་ཏུ་གཏོང་བ་དང་།བརྒྱུད་རིམ་ལྡན་པའི་འཆར་འགོད་་་་་་་་་་་་
མཐའ་འཁྱོངས་བྱེད་པ།མི་རྩ་བར་འཛིན་རྒྱུ་མངོན་གསལ་དོད་དུ་་་་་་་་
གཏོང་བ།མང་ཚོགས་ཀྱི་འདོད་བློར་བརྩི་འཇོག་བྱེད་པ།མང་ཚོགས་
ཀྱི་དགོས་མཁོ་དང་བསྟུན་པ།གྲོང་ཁྱེར་གྱི་དོ་དམ་ཆུ་ཚད་མཐོ་རུ་་་་་་་་་་
གཏོང་བ་བཅས་བྱེད་དགོས།གྲོང་ཁྱེར་གྱི་བར་མཐོངས་ནུས་པར་་་་་་་་་
མཐོང་ཆེན་བྱེད་པ་དང་།ས་སྟེང་དང་ས་འོག་ལ་སྤྱི་འདོམས་བྱེད་པ།

གྲོང་ཁྱེར་འཛུགས་སྐྲུན་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ།གྲོང་ཁྱེར་རྙིང་པ་་་་་་་་
སྒྱུར་བཀོད་ལེགས་གཏོང་དང་གནའ་གྲོང་སྲུང་སྐྱོང་ལས་དོན་ཡག་པོ་་་་་
སྒྲུབ་པ་བཅས་བྱས་ནས་གནས་འཕྲོད་ལས་འཚམ་དང་རིག་གནས་ཀྱི་་་་་
རྨང་གཞི་ཟབ་པའི་དེང་རབས་ཅན་གྱི་ལྷ་ས་འཛུགས་སྐྲུན་ཧུར་ཐག་་་་་་་
བྱེད་དགོས།སྲིད་དོན་ལས་རྗེས་ཀྱི་ལྟ་བ་ཡང་དག་བཙུགས་ནས་བློ་་་་་་་
བརྟན་འགྱུར་མེད་ངང་དམངས་འཚོར་འགན་ལེན་དང་ལེགས་སུ་་་་་་་་་་
གཏོང་དགོས།མི་དམངས་གོང་དུ་བཀུར་རྒྱུ་མཐའ་འཁྱོངས་བྱས་ཏེ།
ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་མང་ཚོགས་ཀྱི་ལངས་ཕྱོགས་སུ་ལངས་ནས་་་་་
གནད་དོན་ལ་བསམ་གཞིག་དང་།དབྱེ་ཞིབ།ཐག་གཅོད་བཅས་བྱེད་
པ་དང་། མི་སེར་གྱི་ལངས་ཕྱོགས་སུ་བརྟན་པོར་ལངས་པ།མང་་་་་་་་་་་
ཚོགས་ཉེ་འགྲམ་གྱི་དོན་ཆུང་དག་ཏང་ཨུད་དང་སྲིད་གཞུང་གི་དོན་་་་་་་
ཆེན་ལ་བརྩིས་ནས་དམ་འཛིན་བྱེད་པ།དམངས་འཚོའི་བྱ་བ་དངོས་་་་་
ཡག་པོ་སྒྲུབ་པ།མང་ཚོགས་ཀྱིས་འགྱུར་ལྡོག་མཐོང་ཐུབ་པ་དང་ཕན་་་་
པ་དངོས་ཐོབ་པ་བཅས་བྱས་ནས་མི་རིགས་ཁག་གི་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཐོབ་་་
སྣང་དང་། སྐྱིད་སྣང་།བདེ་འཇགས་ཚོར་སྣང་བཅས་ཆེ་རུ་རྒྱུན་ཆད་་་
མེད་པར་གཏོང་དགོས།ཞི་ཅིན་ཕིང་གི་སྐྱེ་ཁམས་ཤེས་དཔལ་གྱི་་་་་་་་་་་་
དགོངས་པ་ལག་བསྟར་དོན་འཁྱོལ་གཏིང་ཟབ་བྱས་ནས་སྐྱེ་ཁམས་སྔོན་
ལ་འཇོག་པ་དང་ལྗང་མདོག་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་བའི་ལམ་བུར་བློ་་་་་་་་་་་་
བརྟན་འགྱུར་མེད་ངང་སྐྱོད་དགོས།སྣེ་ཁྲིད་ནས་སྐྱེ་ཁམས་ཁོར་ཡུག་་་་་
སྲུང་སྐྱོང་ལས་དོན་ཡག་པོ་སྒྲུབ་པ་དང་།མཚོ་བོད་ས་མཐོའི་སྐྱེ་ཁམས་་
སྲུང་སྐྱོང་བཅའ་ཁྲིམས་དོན་འཁྱོལ་ནན་པོ་བྱེད་པ།སྐྱེ་ཁམས་ཀྱིས་་་་་་་་
དམངས་ལ་ཕན་པ་དང་། སྐྱེ་ཁམས་ཀྱིས་དམངས་ལ་སྟབས་བདེ་སྐྲུན་་་་
པ། དམངས་ཆེད་སྐྱེ་ཁམས་སྲུང་བ་བཅས་མཐའ་འཁྱོངས་བྱེད་པ།ཕྱི་
རོལ་ཡུལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་བརྩི་འཇོག་དང་ཚན་རིག་དང་མཐུན་པའི་་་་་་་
ངང་སྔོ་འགྱུར་མཐའ་འཁྱོངས་བྱེད་པ།ལྷོ་རི་བྱང་རིའི་སྔོ་འགྱུར་ལས་་་་
གྲྭ་ལག་བསྟར་ནན་ཏན་བྱེད་པ།ཞིང་འབྲོག་མང་ཚོགས་ནགས་བཟོ་་་་་
སྔོ་འགྱུར་ནང་ཞུགས་རྒྱུར་སྐུལ་སློང་ཧུར་ཐག་བྱེད་པ་བཅས་ཀྱི་ཐོག་་་་་་་
ནས་སྐྱེ་ཁམས་དང་ཡོང་འབབ“གཉིས་འཕར”དང་ལྗང་མདོག་དང་་་་་་
འཕེལ་རྒྱས“གཉིས་ཕན”ཡོང་བར་བྱེད་དགོས།དམག་སྲིད་དམག་་་་་་་
དམངས་མཐུན་སྒྲིལ་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏིང་ཟབ་བཏང་ནས་བློ་བརྟན་་་་་་
འགྱུར་མེད་ངང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བདེ་འཇགས་སྲུང་བཅད་བརྟན་པོ་སྐྲུན་་་་་
དགོས།ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཚུགས་གནས་མཐོ་རུ་བཏང་སྟེ་ལྷ་སའི་ལས་དོན་་་་
དེ་མཐའ་དར་མཐའ་སྲུང་དང་མཐའ་སྟོབས་ཀྱི་སྤྱི་ཡོངས་ཁྲོད་བཞག་་་་་

ནས་སྤྱི་འདོམས་འཆར་འགོད་བྱེད་པ་དང་།དམག་དཔུང་འདུས་སྡོད་
དང་མི་དམངས་བདེ་འཁོད་མཉམ་འཛིན་དང་མཐའ་སྲུང་དང་མཐའ་་
དར་གལ་ཆེ་མཉམ་འཛིན་མཐའ་འཁྱོངས་བྱེད་པ།གཉིས་བཀུར་་་་་་་་་་
མཉམ་སྐྲུན་གྱི་བྱེད་སྒོ་ཏན་ཏིག་སྤེལ་བ་བཅས་བྱས་ནས་དམག་་་་་་་་་་་་་་
དམངས་མཉམ་འདྲེས་འཕེལ་རྒྱས་གཏིང་ཟབ་ཡོང་བར་སྐུལ་འདེད་་་་་་་
གཏོང་དགོས།
ཝང་ཅུན་ཀྲེང་གིས་ནན་བཤད་གནང་དོན།ཏང་ལ་དོ་དམ་དང་་་
ཏང་བཅོས་སྐྱོང་གི་ཆབ་སྲིད་འགན་འཁྲི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཁུར་ནས་་་་་་་་
ལས་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་བསྡུས་བྱང་ཚད་བློ་བརྟན་འགྱུར་མེད་ངང་མཐོ་་་་་
རུ་བཏང་སྟེ།ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་དང་།སྤྱོད་གཙང་།འགན་འཁྲི་་་་
འཁུར་ཕོད་པ་བཅས་ཀྱི་ལས་བྱེད་པའི་དཔུང་ཁག་འཛུགས་སྐྱོང་ཧུར་་་་་
ཐག་བྱེད་དགོས།ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་ཏང་ནན་པོས་སྐྱོང་རྒྱུ་མཐའ་་་་་་་་་
འཁྱོངས་ཀྱིས་གཞི་རིམ་ཏང་རྩ་འཛུགས་དང་།ཤེས་ལྡན་ལས་བྱེད་་་་་་་་
པའི་དཔུང་ཁགསྒྲིག་ཁྲིམས་སྤྱོད་ཚུལ་བཅས་འཛུགས་སྐྱོང་བྱེད་་་་་་་་་་་་
ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ་དང་།གཞི་རིམ་ལ་དམ་འཛིན་ཆེན་པོ་བྱེད་པའི་་
སྟོན་ཕྱོགས་གསལ་པོ་འཛུགས་པ།“གཞི་རིམ་དུ་སྐྱོད་པ་བཞིའི”སྲོལ་་་་
རྒྱུན་བཟང་པོ་དར་སྤེལ་གཏོང་བ།གཞི་རིམ་དང་མང་ཚོགས་ཁྲོད་་་་་་་་
ཟབ་འཇུག་བྱེད་པ།རྨང་གཞི་འདིང་བ་དང་ཕུགས་ལ་ཕན་པའི་ལས་་་་
དོན་མང་ཙམ་སྒྲུབ་པ་བཅས་བྱས་ཏེ“དམིགས་པ་ལྔ”སོགས་མང་་་་་་་་་་་་
ཚོགས་ཀྱི་འཕྲལ་མཁོ་དང་།དཀའ་ངལ།སེམས་ཁྲལ།རེ་སྒུག་བཅས་
ཀྱི་གནད་དོན་ཐག་གཅོད་ཧུར་ཐག་བྱས་ནས་མི་སེམས་གཅིག་སྒྲིལ་་་་་་་་
དངོས་འབྲེལ་བྱེད་དགོས།འཇོན་ཐང་ལ་གཞིགས་ནས་ལས་བྱེད་པ་་་་་་
སྤྱོད་པ་དང་ལས་རྗེས་ལ་གཞིགས་ནས་གདེང་འཇོག་བྱས་ཏེ“དབྱེ་བ་་་་་་
འབྱེད་པ་གསུམ”དོན་འཁྱོལ་ནན་པོ་བྱས་ནས་སེམས་རྣལ་ལ་ཕབ་པ་་་་་་
དང་ཤུགས་སྐྱེད་ལས་སྒྲུབ་ཀྱི་རྣམ་པ་བཟང་པོ་གཏོད་དགོས།རིམ་་་་་་་་
ཁག་ལས་བྱེད་པས་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཟབ་ཏུ་གཏོང་བ་དང་།འདུ་་
ཤེས་གསར་བརྗེས་བྱེད་པ།མི་དམངས་ཀྱི་ལངས་ཕྱོགས་སུ་བརྟན་པོར་
ལངས་པ་བཅས་བྱས་ཏེ།བློ་བརྟན་འགྱུར་མེད་ཀྱིས་དོན་འཁྱོལ་ལ་་་་་་་་
དམ་འཛིན་དང་གསར་གཏོད་རང་བཞིན་གྱིས་དོན་འཁྱོལ་ལ་དམ་་་་་་་་་
འཛིན་བྱ་རྒྱུ་ཟུང་འབྲེལ་དམ་ཟབ་བྱས་ཐོགཏང་ཀྲུང་དབྱང་གི་ཐབས་་
ཇུས་བཀོད་སྒྲིག་དང་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཏང་ཨུད་ཀྱི་ལས་དོན་གྱི་བླང་བྱ་་་
དེ་འཕེལ་རྒྱས་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བའི་སྒུལ་ཤུགས་ཆེན་པོར་བསྒྱུར་་་་་
ནས། བྱ་གཞག་ཁག་ལ་གྲུབ་འབྲས་གསར་པ་ཐོབ་པར་སྐུལ་འདེད་་་་་་་་
རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་གཏོང་དགོས།
（བསྟན་བློ་དང་སྐལ་མཆོག་གིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

ཝང་ཅུན་ཀྲེང་ལྷ་སའི་འཐུས་མི་ཚོགས་པའི་གྲོས་ཞིབ་ལ་ཞུགས་པ།